

Synkoper kan være årsag til fald hos ældre mennesker

Hvad er en synkope?

SYNCOPE er den medicinske betegnelse for en besvimelse, som er forårsaget af en pludselig nedsat blodtilførsel til hjernen. Synkoper er meget almindelige og sker hos omtrent halvdelen af alle mennesker engang i deres liv.

Der er mange årsager til synkoper, men den hyppigste er den såkaldte reflekssynkope (også kendt som neuralt medieret synkope eller vasovagal synkope).

En besvimelse kan være ukompliceret, hvor vedkommende falder blidt sædvanligvis efter at være svimmel og svedig. Situationen kan være mere indviklet, hvis patienterne oplever symptomer såsom spjæt af musklerne eller arme og ben og tilmed vandafgang. Hos nogle mennesker kan det tage lidt tid at komme til sig selv igen.

Ældre mennesker (65 år og opefter) er særligt tilbøjelige til synkoper, fordi de er mindre i stand til at klare blodtryksfald, da kroppens funktioner sløjer af med årene.

Hvad øger min risiko for at besvime som ældre menneske?

1. Kroniske og langvarige sygdomme som diabetes, hjertesvigt, iskæmisk hjertesygdom, blodprop i hjernen og Parkinson-sygdom.

2. Samtidig behandling med mange forskellige lægemidler. Dette skyldes dels deres virkning hver for sig, dels hvordan de påvirker hinanden.

Synkoper forårsager fald

Skønt kendskabet til dette faktum ikke er ret udbredt, er synkoper årsag til et betydeligt antal fald hos ældre mennesker. Synkoper og fald er de hyppigste årsager til, at ældre

patienter bliver bragt ind på skadestuen.¹ Et af hovedproblemerne ved synkoper er, at de kan medføre skader. Det skønnes, at synkoper er årsag til 10 – 20% af alle fald, der medfører skader.²

Uopdaget synkope

“Jeg blev aldrig klar over, at jeg mistede bevidstheden. Hver gang jeg fandt mig liggende på gulvet, tænkte jeg, at jeg var snublet.”

30% af alle patienter over 65 år, som har haft en synkope, er ikke klar over, at de mister bevidstheden. I stedet vil patienterne sige, at de er faldet. Dette skyldes et ganske kortvarigt hukommelsestab lige før man mister bevidstheden. Den medicinske betegnelse herfor er retrograd amnesi.

Som følge vil lægerne tværtimod diagnosticere et mekanisk fald, og patienterne bliver ikke udredt for de egentlige årsager som lavt blodtryk eller en rytmeforstyrrelse (uregelmæssig, for hurtig eller for lav puls). Desværre kan det føre til, at bevidsthedstabet ikke bliver behandlet.³

Fejldiagnosticeret synkope

“Jeg har igen og igen beskrevet mine symptomer på samme måde, men de holdt fast ved at henvise mig til øjenlægen. Jeg kom til skade, da jeg faldt ved så mange lejligheder.”

Synkoper bliver ofte fejldiagnosticeret i tilfælde af fald, fordi der er mange risikofaktorer for fald hos ældre mennesker. Patienterne er meget bevidste om nedsat syn eller ‘et knæ, der giver efter’ i højere alder som årsag til fald, men patienterne bør også udredes for synkoper som årsag.

Kontakt STARS for at få mere information.

Syncope Trust And Reflex anoxic Seizures

Det anbefales generelt, at patienter med gentagne uforklarlige fald henvises til en synkopeklinik.⁴

Patientcase

En 70-årig mand blev indlagt på hospitalet efter et ubevidnet fald, som blev anset for et mekanisk fald, men senere viste sig at være uforklarligt. Patienten benægtede et bevidsthedstab og havde oplevet fem tidligere fald i løbet af de sidste 12 måneder.

Ved hjælp af en vippeleje test (tilt-table test) blev diagnosen vasovagal synkope stillet (se venligst folderen om 'Hyppige årsager til og råd om forebyggelse af synkoper hos ældre mennesker'). Efter at patienten fik indopereret en pacemaker, oplevede han ingen yderligere fald og genvandt selvtilliden.

Et godt råd

Hvis du har oplevet et uforklarligt fald eller besvimelse, skal du spørge din læge til råds. Vi anbefaler, at du tager denne informationsfolder med til konsultationen hos din læge.

- 1 Kenny RA, Richardson DA, Steen N, Bexton RS, Bond J, 'Carotid sinus syndrome is a modifiable risk factor for non-accidental falls in older adults', in J AM Coll Cardiol, (2001; 38) 1491-9.
- 2 National Report: Clinical Audit of Falls and Bone Health in Older People, Executive Summary, (November 2007) 6.
- 3 Benditt DG, Blanc JJ, Brignole M, Sutton B, eds, The evaluation and treatment of syncope. A handbook of clinical practice, (Blackwell, New York, 2003).
- 4 Arrhythmia Alliance, 'Summary of National Service Framework for Arrhythmias and Sudden Cardiac Death', (2008).

Godkendt af: STARS' Lægelige Rådgivningskomité

Kontakt STARS for at få mere information.

Tilknyttet Arrhythmia Alliance
www.heartrhythmcharity.org.uk

Stifter og administrerende direktør: Trudie Lobban
Bestyrelsesmedlemmer: Susan Broatch Andrew Fear Rose Anne Kenny
Cathrine Reid William Whitehouse
Foreningsnr. No. 1084898 ©2010